

Várják az ügyvédek véleményét

Az új Ptk. jogalkalmazási problémái

Az új Polgári Törvénykönyv gyakorlati alkalmazásával felvetődő jogértelmezési kérdések feltárását tűzte ki célul a Kúria által létrehozott testület, amely most a szélesebb ügyvédi szakmai közvélemény álláspontját is szeretné megismerni.

Dr. Kovács Kázmér, a Magyar Ügyvédi Kamara elnökhelyettese

Dr. Darák Péter a Kúria elnöke a Kúrián még tavaly novemberben egy - dr. Menyhárd Attila tanszékvezető, egyetemi tanár elnöklétével működő - olyan testület felállításáról határozott, amelyben a különböző jogász hivatásrendek képviselői is jelen vannak, és amely testületnek az a feladata, hogy az új Polgári Törvénykönyv gyakorlati alkalmazásával felmerülő jogértelmezési kérdéseket feltárja. Erről a tényről dr. Bánáti János, a MÜK elnöke körlevélben adott tájékoztatást, és kérte az ügyvéd kollégákat, hogy a praxisukban felmerült problémákat jelezzék. A megkeresésre csekély számú jelzés érkezett, nyilván azért is, mert az ügyek javarészában egyelőre az 1959-es Ptk. kerül még alkalmazásra.

A testület tavaly év végén megkezdte működését az addig érkezett észrevételek alapján. Általánosságban az a tendencia figyelhető meg, hogy az új Ptk. szerkesztése során előfordult esetleges jogszabály-

szerkesztési figyelmetlenségeket a testület első lépésben jogértelmezési úton javasolja a lehetőségek szélső határáig elmenve – személyes véleményem szerint esetenként azon túl is haladva – orvosolni. A testület – informális úton – javaslattal tud élni (azért is, mert tagja dr. Wellmann György és dr. Kőrös András is) a Kúria felé joggyakorlat egységesítő jogegységi döntés meghozatalára is.

Eddig három ízben volt ülés, először 2014. november 17-én, amikor a testület felállításának céljairól, működési elveiről volt szó, érdemben először 2015. február 9-én, majd március 9-én.

A felvetett problémákat azért tesszük most közzé, hogy az ügyvéd kollégák az ebben foglaltakra is, de ezen túlmenően is észrevételeiket az új Ptk. jogalkalmazási problémáiról megvitathassák, és hogy minél szélesebb körben jelezzék – ügyvédi érdekből is – akár a MÜK: muk@muknet.hu alatti vagy közvetlenül az [\[kovacska@kuzm.hu\]\(mailto:kovacska@kuzm.hu\) e-mail címemre a felvetni kívánt további tisztázatlannak tűnő kérdéseket, és természetesen mind az alábbi kérdésekre, mind az általuk felvetendő kérdésekre vonatkozó megoldási javaslatokat, akár kizárólag egy-egy kérdés tekintetében, és akár megoldási javaslat nélkül is.](mailto:office@</p>
</div>
<div data-bbox=)

Jogalkalmazási problémák az új Ptk.-ban

1. Hozható-e olyan ítélet, amely a személyiségi jog felróható megsértése esetén is elutasítja a sérelemdíj iránti keresetet (például arra tekintettel, hogy semmilyen hátrány nem érte a sérelmet szenvedett felet), vagy legalább minimális összegű sérelemdíjat e két feltétel fennállása esetén mindenképpen meg kell állapítani?

2. A Ptk. 2:44 §-ának helyes értelmezése szerint a speciális megítélés a közéleti szerepvállalásra korlátozódik-e? Helyese ennek következtében az az értelmezés, hogy a nagyobb fokú törési kötelezettség (alacsonyabb fokú védelem) nem vonatkozik a közéleti szereplő olyan tevékenységére, ami ezen a körön kívül esik?

3. A Ptk. 2:48 § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazásában a nyilvános közéleti szereplés fogalma milyen szempontok szerint értelmezhető?

4. Az úgynevezett gyűlöletbeszéddek [Ptk. 2:54. § (5) bekezdés] kapcsolatban célszerű-e megengedni a sérelemdíj iránti egyéni igényérvényesítést?

4.1. Mi minősül a jogsértés megtörténésének a közösség tagjai általi perlés esetén (a jogsértés „elkövetése”, vagy az egyéni tudomásszerzése), ehhez képest mikor telik le a jogvesztő határidő?

4.2. Részben az ügyészi jogkört érintő probléma a jogsértéssel elért vagyoni előny közérdekű célra történő átengedése. Mi a teljesítés konkrét módja, a közérdekű cél, az átengedés jogi tartalma (adott számlára történő teljesítés?), és hogyan történhet a végrehajtás? (ki a jogosult, ki kérheti a végrehajtást, kinek a javára?)

5. Mikor szakad meg a követelés elévülése?

5.1. Mi számít az elévülés szempontjából bírósági eljárásnak?

5.2. A végrehajtási eljárás megindítása megszakítja-e az elévülést?

5.3. Megszakítják-e a követelés elévülését a végrehajtási cselekmények?

5.4. Összeegyeztethető-e a közjegyzői okirat funkciójával a Ptk. 6:25 §-a?

6. Az elévülés szabályai mennyiben tekinthetők eltérést megengedő normáknak és ehhez képest bővíthetők-e szerződéses úton az elévülés-megszakadási okok?

7. Jogi személy vezető tisztségviselője által elkövetett, személyiségi jogot sértő magatartás esetén a személyiségi jogsértés szankciói a vezető tisztségviselővel szemben vagy a jogi személlyel szemben alkalmazandók?

8. A Ptk. 3. § (2) és (3) bekezdésében foglalt diszpozitivitás értelmezési tartománya

8.1 A jogi személy létesítő okiratának tartalmára vonatkozó szabályok (Ptk. 3:5. §, és például 3:71. §, 3:250. §, 3:331. §, 3:369. §, 3:391. §) eltérést engedő normák-e?

8.2. A Ptk. 3:74. §-ának helyes értelmezése az-e, hogy az annak a)-k) pontjaiban foglalt felsorolástól eltérni nem lehet, mert az ott felsorolt hatásköröket csak a közgyűlés gyakorolhatja (garanciális szabályok), vagy az, hogy az eltérés nem tilalmazott, de ezekről a kérdésekről a létesítő okiratban mindenképpen rendelkezni kell, (például a kisebbségvédelem és a hatalomkoncentráció elkerülésének figyelembevételével)?

8.3.1. A Ptk. 3:78. §-ában foglalt rendelkezés szerint az egyesület elnökségének létszáma három fő. Helyes-e az az értelmezés, amely szerint ennél magasabb létszám megállapítható, de alacsonyabb nem?

8.3.2. 3:397. §-ának (2) bekezdése szerint a kuratórium három természetes személyből áll, akik közül legalább kettőnek állandó belföldi lakóhellyel kell rendelkeznie; lehet-e több tagja a kuratóriumnak és hasonlóan az elnökséghez itt is legalább három tagról van-e szó? Ez esetben a mindenkori létszámból kell legalább kettőnek állandó belföldi lakóhellyel rendelkeznie vagy minden esetben az arányt kell megtartani?

8.3.3. A Ptk. 3:4 §-a (2) bekezdése szerinti eltérési lehetőségek körében az egyesületek és alapítványok feletti bírósági törvényességi felügyelet (3:4. § (3) bekezdés b) pontja) alatt – amely érvényesülésének akadályozása tilalmazott – érteni kell-e az ügyesség törvényességi ellenőrzési jogát is?

9. Az átmeneti szabályok alkalmazása alapítványokra és egyesületekre

9.1. a hiánypótlás okán, vagy hatályon kívül helyezés nyomán megismételt eljárásban – amikor a létesítő okirat módosítása nyilvánvalóan a 2014. március 15-i hatályba lépést követően tehető csak meg – a régi vagy az új Ptk. szabályai alkalmazandók?

Az egyesületek és az alapítványok kötelesek-e döntést hozni a továbbműködésről és ezt a határozatot benyújtani a nyilvántartó bírósághoz vagy elegendő az új szabályoknak megfelelő, módosított létesítő okirat benyújtása, amellyel a közgyűlés, illetve az alapító(k) egyértelműen kifejezik, külön formai határozat nélkül is az új szabályozással összhangban történő további működés iránti szándékot is? ■

